

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

31 жовтня 2022 року

Київ

№ 224

Про затвердження Змін до Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні

Відповідно до статей 7, 15, 33, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення організації касової роботи банками/інкасаторськими компаніями Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103 (зі змінами) (далі – Зміни), що додаються.

2. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім підпунктів 1 та 3 пункту 1 Змін, пунктів 2 та 4 Змін, які набирають чинності з 01 лютого 2023 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 50

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
31 жовтня 2022 року № 224

Зміни до Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні

1. У розділі I:

1) підпункт 5 пункту 2 після слова “касетах,” доповнити словами “картонних коробках для банкнот (монет),”;

2) розділ після пункту 3 доповнити новим пунктом 3¹ такого змісту:

“3¹. Національний банк проводить операції з видачі банкам (філіям, відділенням) готівкової іноземної валюти (долар США, євро) відповідно до вимог нормативно-правового акта Національного банку з питань здійснення операцій з підкріплення банків готівковою іноземною валютою та згідно з укладеними договорами з банками, які є учасниками цих операцій. Відповідальність сторін за касові прорахунки та терміни/умови їх врегулювання визначається в укладених договорах між Національним банком та банком, який є учасником операцій з видачі/приймання готівкової іноземної валюти (долар США, євро).”;

3) у пункті 4:

пункт після підпункту 16 доповнити двома новими підпунктами 16¹ та 16² такого змісту:

“16¹) коробка для банкнот – картонна тара для зберігання і транспортування банкнот із місткістю 10 пачок одного номіналу (далі – коробка з банкнотами);

16²) коробка для монет – картонна тара для зберігання і транспортування монет із місткістю 90–100 блоків одного номіналу, що розташована на напівпалеті (далі – коробка з монетами);”;

пункт після підпункту 19 доповнити новим підпунктом 19¹ такого змісту:

“19¹) напівпалета – плоска полімерна конструкція розміром 800 × 600 × 150 мм, що використовується для перевезення та зберігання сформованих коробок із банкнотами (монетами);”;

пункт після підпункту 27 доповнити новим підпунктом 27¹ такого змісту:

“27¹) палета з банкнотами – напівпалета, на якій розміщено 24 коробки з банкнотами в шість ярусів – по чотири коробки в одному ярусі одного індексу та номіналу, які обв’язані стрепінг-стрічкою, на перетинах якої наклеюються чотири пломби-наклейки;”;

пункт після підпункту 30² доповнити двома новими підпунктами 30³ та 30⁴ такого змісту:

“30³) пломба-наклейка – захисний пломбувальний елемент разового використання на палеті з банкнотами, який має ідентифікаційний номер і штрихкод/QR-код та захисні елементи, що візуально проявляються в разі її пошкодження;

30⁴) пломбувальна стрічка – скотч з ідентифікаційним номером та штрихкодом/QR-кодом, що забезпечує опломбування коробок із банкнотами (монетами), який має захисні елементи, що візуально проявляються в разі її пошкодження. Пломбувальна стрічка на коробках із банкнотами має зелений колір, для монет – червоний;”;

пункт після підпункту 33 доповнити новим підпунктом 33¹ такого змісту:

“33¹) стрепінг-стрічка – пакувальна стрічка з полімерного матеріалу, що використовується для обв’язування сформованої палети з банкнотами;”;

4) в абзаці п’ятому пункту 5 та в пункті 7 слова “в банківській системі України” виключити.

2. Інструкцію після розділу V доповнити новим розділом V¹ такого змісту:

“V¹. Порядок видачі Національним банком банкам/інкасаторським компаніям готівки в коробках для банкнот (монет)

101¹. Національний банк має право видавати банкам/інкасаторським компаніям готівку (банкноти/монети) у коробках, сформованих Банкнотно-монетним двором/підрозділом Національного банку (далі – підрозділ Національного банку) за описами цінностей без відкриття коробок відповідно до даних, зазначених на супровідних ярликах.

Порядок приймання банком коробок з банкнотами (монетами) від інкасаторів регулюється внутрішнім Положенням про організацію роботи щодо здійснення касових операцій.

101². Підрозділ Національного банку на сформовану коробку з банкнотами для відправлення банкам/інкасаторським компаніям наклеює на бік запакованої коробки з банкнотами супровідний ярлик, форма якого визначена в додатку 10 до цієї Інструкції.

Супровідний ярлик до коробки з банкнотами містить такі реквізити:

1) найменування підрозділу Національного банку, що здійснював пакування коробки з банкнотами та код Національного банку;

2) номінал, індекс;

- 3) кількість пачок банкнот та загальну суму в грн;
- 4) дату та час формування коробки з банкнотами;
- 5) ідентифікаційні номери пломбувальних стрічок, якими опломбована коробка з банкнотами;
- 6) прізвища, ініціали та підписи пакувальників;
- 7) графічні елементи – QR-код.

101³. Підрозділ Національного банку на сформовану коробку з монетами для відправлення банкам/інкасаторським компаніям наклеює зверху на коробку з монетами супровідний ярлик, форма якого визначена в додатку 10 до цієї Інструкції, який містить такі реквізити:

- 1) найменування підрозділу Національного банку, що здійснював пакування коробки з монетами та код Національного банку;
- 2) номінал, індекс;
- 3) кількість блоків та загальну суму в грн;
- 4) дату та час формування коробки з монетами;
- 5) ідентифікаційні номери пломбувальних стрічок, якими опломбована коробка з монетами;
- 6) прізвища, ініціали та підписи пакувальників;
- 7) графічні елементи – QR-код.

101⁴. Коробка для банкнот (монет) є одноразовою безплатною упаковкою та не підлягає поверненню банками/інкасаторськими компаніями до Національного банку.

101⁵. Підрозділ Національного банку опломбовує коробку з банкнотами (монетами) знизу однією та зверху другою пломбувальними стрічками, фіксуючи клапани коробки, та захисним елементом у місці склеювання коробки. Банк/інкасаторська компанія під час отримання сформованої підрозділом Національного банку коробки з монетами перевіряє наявність та цілісність пломбувальних стрічок та додаткового захисного елемента.

101⁶. Національний банк має право видавати банкам палети з картонними коробками з банкнотами, що формуються за кожним номіналом банкнот.

101⁷. Підрозділ Національного банку на сформовану палету з банкнотами для відправлення уповноваженим банкам наклеює супровідний ярлик, форма якого визначена в додатку 10 до цієї Інструкції, з такими реквізитами:

- 1) найменування підрозділу Національного банку, що пакував палету з банкнотами, та код Національного банку;
- 2) номінал, індекс;
- 3) кількість коробок з банкнотами та загальну суму в грн;
- 4) дату та час формування палети з банкнотами;
- 5) ідентифікаційні номери чотирьох пломб-наклейок, що наклеєні на перетинах стрепінг-стрічок;
- 6) прізвища, ініціали та підписи пакувальників;
- 7) графічні елементи – QR-код.

101⁸. Національний банк визначає такі способи роботи з банком/інкасаторською компанією із застосуванням напівпалет:

1) за банком/інкасаторською компанією закріплюється певна кількість напівпалет, видача яких оформляється актом про приймання-здавання, які надалі використовуються у вигляді обмінного фонду;

2) банку/інкасаторській компанії видаються коробки з банкнотами (монетами) розміщені на напівпалетах без права вивезення напівпалет за межі Національного банку.

101⁹. Національний банк щороку станом на 01 січня та 01 липня зобов'язаний здійснювати звіряння кількості напівпалет, що позасистемно обліковуються в Національному банку, і напівпалет, що зберігаються в банку/інкасаторській компанії.

101¹⁰. Банк/інкасаторська компанія в разі виявлення під час перерахування готівки недостач, надлишків або сумнівних чи неплатіжних банкнот (монет) у непошкодженій коробці з банкнотами (монетами), сформованою підрозділом

Національного банку, складає акт про розбіжності відповідно до вимог пункту 38 розділу II цієї Інструкції.”.

3. У розділі VII:

1) в абзацах другому – четвертому пункту 159 слова “Національної поліції” у всіх відмінках замінити словами “правоохоронних органів” у відповідних відмінках;

2) у пункті 168:

у підпункті 4 слова “Національної поліції” замінити словами “правоохоронного органу”;

у підпункті 5 слова “поліції за вимогою відповідного підрозділу Національної поліції України” замінити словами “правоохоронного органу України за вимогою його відповідного підрозділу”.

4. Інструкцію після додатка 9 доповнити новим додатком 10 такого змісту:

“Додаток 10

до Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні

(пункт 101² розділу V¹)

Супровідний ярлик до коробки з банкнотами (монетами)/палети з банкнотами¹
(розмір 100x150мм)

[найменування підрозділу Національного банку, що пакував коробку з банкнотами (монетами)/палету з коробками та код Національного банку]

(номінал) ¹	(індекс)	(пачок/блоків/ кількість коробок) ²	(сума вкладення цифрами)
------------------------	----------	--	-----------------------------

---

(сума вкладення словами)

[ідентифікаційні номери пломб наклейок/пломбувальних стрічок на коробках з банкнотами(монетами)/палетах з банкнотами]

[дата, час³ формування коробок з банкнотами (монетами)/палети з банкнотами]

(прізвище, ініціали та підпис пакувальника)

(прізвище, ініціали та підпис пакувальника)

¹ Збірні коробки/палети не допускаються.

² Друкує Національний банк залежно від виду упаковки: коробка з банкнотами (монетами) або палета з банкнотами.

³ Зазначається Національним банком за умови формування ярликів автоматизованим способом.”.

У зв’язку з цим додатки 10–28 уважати відповідно додатками 11–29.

У тексті Інструкції посилання на додатки 10–28 замінити відповідно посиланнями на додатки 11–29.